

ABONAMENT:

pentru
Austro-Ungaria:
Pe an cor. 5.—
Pe 1/2 an c. 2.50
pentru
România și Streinatate
Pe an cor. 10.—
Un nr. 10 fill —

OLTEANUL

INSERTIUNI:

se primesc cu
prețuri reduse.

Scrisori nefran-
cate se refuză.

Manuscripte nu
se înapoiază.

FOAIE SĂPTĂMÂNALĂ, SOCIALĂ, CULTURALĂ ȘI ECONOMICĂ.**REDACTIUNEA:**

Făgăraș, Vâr-tér Nr. 47. (casele l. Peia).
Vis-à-vis de Magistrat.

Apare în fie-care Joi seara, sub
direcția unui comitet de redacție.

ADMINISTRAȚIUNEA:

Făgăraș, Vâr-tér Nr. 47. (casele l. Peia).
— Vis-à-vis de Magistrat. —

**Drepturile și datorințele omului
de a să lumineze în limba maicii sale.**

Prea bunul Dumnezeu a creat pe om după chipul și asemănarea sa, dar omul prin păcat, după cum spune Sf. scriptură, s'a abătut dela Dumnezeu și din momentul acela mintea omului s'a deteriorat, s'a slăbit, încât nu mai cunoaște și nu știe cum a cunoscut și a știut mai înainte: să deosebească binele de rău.

Dumnezeu însă ca un Prea bun, nu a lăsat ca omul deteriorat și căzut dela frumusețea cea dintâi să degenereze mai pe jos decât animalele necuvântătoare, ci a lăsat scânteia cea Dumnezească, *sufletul*, care să-l îndemne ca să tindă spre ajungerea la o perfecțiune mai înaltă să lucreze pentru ajungerea la cunoștințarea adevărului, dela care a căzut, întunecată fiind mintea lui prin păcat.

Așa dar însuși Dumnezeu a lăsat drepturile și datorințele în mintea omului. Dumnezeu încă din momentul când s'a născut cineva a pus în mintea lui drepturile și datorințele ce le are față de întreaga lume ce-l înconjură de părinți, frați, oameni, animale etc.. Dacă vede omul un cerșitor amărât care cu mâinile sale nu-și poate câștiga traiul vieții, inima lui se înmoaie, simțul de datorie nu-l lasă să treacă pe lângă el fără să-l ajute. Tot asemenea sunt o mulțime de datorințe spre ex. datorința de a-ți ciuști pe părinți, datorința de a asculta de mai mari și altele. Dar Dumnezeu nu a lăsat omului numai datorințele ci și dreptul și încă unui fiecărui așa de mari pe cât de mari sunt datorințele ce le are. Precum a lăsat Dumnezeu unui părinte datorința de a-și crește cinstiți și bine pe fii săi, tot așa i-a lăsat și dreptul ca să le poruncească acestora pentru ca datorința ce o are să și-o poată împlini. Tot asemenea la fiecare datorință îi corespunde de altă parte și un drept oare care.

Însă între multe drepturi și datorințe pe cari le-a sădit Dumnezeu în sufletul nostru, de bună seamă unul dintre drepturile cele mai mari și datorința cea mai sfântă este de a să lumineze omul.

Luăm exemplul, un prunc mic care abia stă pe picioarele sale, sau nici nu stă încă și-i vom da în mână lui un obiect ori ce, noi vom vedea, că el îl sucește în toate părțile, dacă poate îl desface, el vrea să știe că din ce este făcut lucrul acela, dela natură i-a pus Dumnezeu în sufletul lui dorința să tindă pentru a ști pentru a să lumina. Oamenii creșcuți însă, a căror minte s'a mai luminat prin învățatură, cu cât învață mai mult cu atâta vreau să știe și mai mult, ca rezultate ale acestei dorințe ale oamenilor sunt: automobile, aeroplane și alte scornituri pe care le-a descoperit mintea isteasă a omului.

Dorința asta nu o are numai unul sau altul ci o dorință mai mare sau mai mică de să lumina, de a ști este în ori care om, deci trebuie, că e Dumnezeu acela care i-a sădit omului această dorință în suflet. În legătură cu dorința aceasta a trebuit însă Bunul Dumnezeu să sădească în sufletul fiecărui om și dreptul de a folosi mijloacele pentru a să lumina, a să perfecționa. Nimeni nu poate nega, că dacă a lăsat Dumnezeu cerul împodobit ziua cu soarele, noaptea cu luna și stele, acelea nu le-ar fi lăsat pentru a le vedea noi. El le-a lăsat de bună seamă să le vedem, iar noi văzându-le ne înveselim de câte frumuseți ne-a învrednicit Dumnezeu, să ne bucurăm. Să naște în noi gândul, că cât este de bun Dumnezeu cu noi și ce datorințe avem de a-L preamări și de a-l îndeplini sfintele Sale porunci. Dreptul acesta cel mai înalt sădit de însuși Dumnezeu în sufletul nostru, dreptul de a ne lumina, dreptul acesta cel mai sfânt însă îl vedem adesea călcat în picioare.

Mintea sănătoasă spune ori căru om, că dacă m'am născut odată

în lume, am și dreptul de a învăța de a cunoaște lucrurile, de a vorbi în limba strămoșilor, de-a o perfecționa chiar acea limbă și de a o lăsa ca moștenire fiilor și nepoților prin cari eu trăiesc mai departe, am dreptul de a învăța ce mie îmi place și cum mie îmi place. Dumnezeu însuși a sădit în mine dreptul să pretind de a învăța în limba maicii mele, de a mă lumina în acea limbă, la din contră dacă voia să mă lumineze în vre-o altă limbă mă nășteam ungar, francez, chinez sau alt ceva, dar fiindcă m'am născut român, el mi-a lăsat și dreptul ca să mă lumineze în limba mea și și dorința de a lumina pe alții, cari iarăși s'au născut români ca și mine, mi-a lăsat datorința de a-i învăța acea limbă, de a-i instrui în acea limbă, nici decât însă în limba chineză sau hotentotă.

A-i sili pe cineva să învețe o altă limbă și nu cea maternă pe care însuși Dumnezeu îl obligă să o învețe este ceva în contra naturii, în contra voinței lui Dumnezeu. Dacă însă cineva are plăcere să învețe o limbă, sau alta străină de limba maicii sale, e treaba lui, o poate face, însă înainte de toate limba maicii tale care trebuie să-ți fie sfântă fiindcă însuși Dumnezeu voiește ca pe aceasta să o înveți, pe aceasta trebuie să o cunoști mai bine.

Dreptul de a vorbi, și a scrie și de gândi în limba maicii mele e un drept de sus, și am și datorința sfântă de a ține la acest drept și datorința sfântă să îndemn ca și alții să țină înaintea ochilor aceasta. Sf. scriptură zice »Da-ți Cesarului ce e a Cesarului și lui Dumnezeu ce e a lui Dumnezeu« deci și mie să mi-să de, respective să nu mi să iee dreptul de a-mi învăța limba părintească, limba moștenită dela moși strămoși, de a mă cultiva și a o aduce la un nivel cât să poate de înalt aceasta odraslă ce o mai am singură ca moștenire fiească dela ei.

Prin legile mai nouă ale scumpei noastre patrii, legi cari ar trebui

să esplice numai drepturile și datorițele firești, nu însă să fie croite de dreptul în contra drepturilor firești, dreptul de a ne învăța scumpa noastră limbă românească este foarte vătămat, nu numai acesta ci peste tot dreptul de a să lumina omul este drept sfânt al ori cărui muritor. A îngreuna mintea copilului dela început cu două limbi, înseamnă a nimici *progresul*, înseamnă a-i opri pe respectivii dela luminarea minții lor, pentru că nu toți au fericirea de a să lumina în școli mai înalte, iar în școlile populare de acum rămân mai zăpăciți decât când i-am dus acolo.

Nu știm dacă să va mai introduce oarecând dreptul omului, dreptul liberei cugetări (fără să cercetăm pentru ori ce lucru ce nu sună a pînteni Segedinul,) dreptul de ați învăța fii în ori ce limbă voiești și în scumpa noastră patrie, ori odată pentru totdeauna ni s'a răpit cu legea ce a adus'o contele Aponyi acest drept sacru al nostru?

Omega.

Cauza neîncrederei poporului față de cei ce-și zic conducători.

Când ajungem la evenimente, la întâmplări, dela cari atârna viitorul neamului, cari pot să dea un mers nou străduințelor noastre, cu care prilej poporul joacă rolul principal, și vedem, că acelea n'au schimbat întru nimica lucrurile triste de mai înainte, ne-am obicinuit să zicem, că una dintre cele mai însemnate cauze a nereușitei noastre e lipsa de încredere a poporului

față de cei ce să numesc conducătorii lui.

Deci nu strică să vedem de unde vine neîncrederea asta și cum am putea-o vindeca mai bine. Să știe, că numai acei oameni pot merge pe același drum, cari văd în același chip lucrurile din jur, din contră doi inși, dintre cari unul e de un gând, iar celălalt de alt gând, unul trage într'o parte, iar altul într'alta, aceia nici când nu vor putea merge împreună, ori cel puțin nu vor putea ajunge departe. Așa stă lucrul și când e vorba de țaranul și domnul nostru, de opincariul și nădrăgarul nostru, cari vreau să meargă la olaltă pe aceeași cale. Dacă țaranul nu e stăpănit de aceleași vederi ca și domnul sau conducătorul său, atunci nu vor putea face multă ispravă împreună.

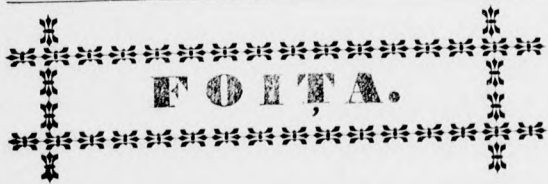
Și cum vor și putea face ceva, când unul slab și neputincios, dar tare prin nădejdea în D-zeu, prost și neștiutor, dar luminat prin învățătura Mântuitorului, blând și umilit, dar nobil își pune încrederea în altul, care să ține tare și puternic, pe când în faptă e ca frunza pe apă, cuminte și învățat, dar întunecat în ce privește ținta omului în lumea asta, mândru și îngâmfat și plin de fățarie în toate? Atari oameni cu vederi și gândiri deosebite, ce credeți, că pot înainta pe același drum? Nu, nici odată.

Apoi tocmai așa stăm, când e vorba de popor și cărturarii noștri, dintre cari domnii proprii ziși, sub cari înțelegem pe advocați, medici și alți officianți, le pun vârf la toate. Aici vezi cum un avocat folosește toate

arbele-i oratorice de cari dispune pentru ca să convingă pe un țaran și să-l facă să creadă că-i pe partea lui adevărul și dreptatea, deși în faptă n'are drept nici cătu-i negru sub unghie, ori cât un fir de năsip; dincolo auzi cum un doftor pentru lucruri de nimica cere sârmanului om o suma de bani, spunând, că de nu-i sârea el într'ajutor să ducea pe lumea cealaltă. Dintr'alt loc ți-să povestesc lucruri, care de care mai înfiorătoare de ți și greață să mai ascuți atâtea, câte îți vin la ureche. Acestea nu-s numai vorbe zise așa pe deasupra, ci durere sunt fapte dureroase, sunt cazuri triste, ce bântuie în toate părțile.

Și apoi același domn, care mai înainte l'a înșelat, l'a amăgit; același domn, care mai înainte l'a jăfuit, când e vorba de lucruri mari, când e vorba de mari câștiguri personale, (de oare ce atari domni numai la punga, cinstea și fala lor se gândesc) vin la bietul țaran și-i cer să facă asta și asta dacă vrea să scape de multele năcazuri și nevoi, pe când în faptă nu țințesc altceva, decât să se vadă ajunși la o treaptă mai înaltă, la o viață mai comoadă și mai lipsită de griji, la un traiu mai tihnit și mai îmbelșugat și sunt puțini de tot aceia, cari să silesc pentru deșteptarea și scăparea din năcazuri a poporului.

Acum spuneți-mi, eu ce inimă va asculta bietul țaran de conducătorul său, dacă vede, că același domn, care mai înainte l'a jăfuit, l'a stors binișor, vine și-i cere din nou ajutorul? Ce atragere va avea, când el știe că toți din toate părțile se gândesc numai la

Dreana Lesului . . .

Clopoțele se 'nfioară
Tânguește-se oțelul . . .
Văd venind în fugă mare
Moartea desfăcându-și vâlul.

Se apropie de-o casă
Ce îi face semn să vie . . .
Stă mirată 'n pragul porții
De atâta bogăție.

Mere apoi lângă fereastră
Și se uită roată 'n casă;
Vede-o babă 'n pat cum doarme,
Nora lângă ea cum coasă.

Întră 'n casă și sărută
Mâna, fața bieteii babe . . .

Moare raza cea din urmă
În privirile ei slabe:

Patru boi i-au dus sicriul,
Popi cântat-au trei la groapă;

Binecuvântat-au glia
Stropii din sfințita apă.

Și-a venit la îngropare
Și fricosul cantor Manu:
'I-a cam tremurat cântarea,
Că-i bătrân și slab sârmanu.

Cum se duc pe rând bătrânii
Cu atâta 'nțelepciune.
Câte taine deslușește
Fie-care 'ngropăciune!

Junior.

DELA BOBOTEAZĂ! . . .

— Schiță —

De I. Manițiu-Popa inv.

O Doamne! nu mă lăsa! Ajută-mi că măcar încă odată s'o văz!! . . . Doamne! fă-mi parte ca să sărut sf. cruce, pe care atâtea a-i suferit — și cu apa râului — cu care te-ai botezat Tu — să mă văz botezat măcar numai — încă odată — numai acum!! Așa să ruga Ionel — care să scobora dela deal la vale — cu căciulă în mână, plin de asudoare din al cărui cap — eșau abori ca dintr'o căldare, și-și tre-

buia să asude, că inota până din sus de ghenunchi prin zăpada căzută de 2 zile și care 'n noaptea de Bobotează înghețase de parea căi pod — dar când călcai pe ea te cufundai de sta să-ți rămână acolo încălțăminte când scoteai afară picioarele. Cu cât greu va fi mers și el!!

Dar' dragostea față de lege și credință strămoșească nu află nici o piedecă, iar dragostea față de o inimă curat iubitoare trece peste toate greutățile! Așa și la el! El să coboară în jos ca să fie și el botezat ca toți creștinii căci el n'a putut fi la slujbă în sf. biserică, în Dumineci și sârbători făr' numai rar, iar cu apă sfințită nu s'a mai botezat de azi primăvară de când preotul i-a făcut sfeștania cea mare de i-a stropit strunga și i-a sfințit stâna ca D-zeu să-i dea noroc și să-l apere de pagubă . . . și acum să silea ca să ajungă la sf. Botez, care e numai odată într'un an, și să mai gândească, că dela sf. Marie, nu ș'a mai văzut pe Anicuța lui, pe care a lăsat'o plângând, cu ochii roșii, și pe care de atunci n'a mai putut'o vedea, că multe a mai venit pe capu lui!! Mănătorul i-a murit. Ciobanii după înțareat l'au lăsat. Nește mișei i-au ars stâna și i-au stricat strungile, pe când s'a coborât de vale să-și aducă alți ajutori. Dar cu tot năcazul lui el să culc

aceea, cum să-l păcălească și înșele mai amar.

Intr'adevăr nu va simți nici o a-tragere, nici o mângăere, ci-I va cuprinde un desgust, o ură chiar, și va zice întru sine: mai bine mă duc la strein să-mi dea ajutor, căci dela acela înca-i știu că capăt ceva, pe când dela al nostru nu câștig nimica.

Deci, dacă voim ca poporul să fie ascultător, dacă voim să mergem mână 'n mână cu țaranul, dacă voim să-l scoatem din nefericirea și nevoile cari îl apasă din ce în ce mai mult, dacă ne cunoaștem bine datorințele, ce le avem față de cei rămași la coarnele plugului, atunci trebuie să ne apropiem cu inimă credincioasă și nefățărîtă, cu simțăminte pline de milă și dragoste creștinească nu numai în zile de grea cumpănă, ci totdeauna, când ne cere ajutorul nostru, pentru ca astfel să-l scăpăm de nevoile ce-l apasă pe el și pe noi, să-l înălțăm pe el și prin el pe noi, și să mergem împreună stăpâniți de același gând, de aceeași țintă, de același ideal.

Așa dară trebuie să ținem pururea înaintea ochilor sufletești, zicala aceea: «Medice (doftore) vindecă-te pe tine însuși».

—§—

Un „à propos...“

la art. „Ce fel de protopop e de lipsă la Brașov“, din „Deșteptarea“ Nr. 47. — 1910.

A răspunde, purecând pasaj cu pasaj, articolul, ar însemna să abuzez de bunăta-tea oamenilor, cari au dat ospitalitate rândurilor mele. Și deci spre a mă feri de aceasta, voi răspunde în mod general, nu cu atâta gălăgie pentru nimica, ci cu fapte,

și să scula cu gândul la ea, căci știți d-voastră: „dragul cui va te mângăie în durerile și năcazurile tale“. După ce-și făcea rugăciunile sara își aduna «sarica» ori «cojocul» pe lângă el, ca perină își punea o mănecă sub cap, și așa trântit lângă oițele sale, murmură printre buze:

Dă Doamne la lume bine
Nu mă uita și pe mine.
Dă mândruți mele dor
Ca să pot să mă însor.
Nu'mi uita mândruța mea
Să mi-o țină Precesta!

Dar el din când în când îi mai scria câte o carte, care îi trimetea pe câte un om ce venea pe la el. În cea din urma ia scris.

...E demult de când dragă nu te-am putut strânge la pieptul meu. E demult de când tu îmi spuneai că mă iubești și că tu vrei să fi nevasta mea, și că altul nu'ți trebuie să fie măcar picat din soare... Ș'apoi ști cu ce drag te răzimai de mine?!!! Las în pace, că și ei îi sfărăia după el. Când s'a dus frate-s'oi azi vară la zmeură i-a trimis încă o scrisoare pe el și i-a scris:

...Nu te pot uita deloc! Dar văz că tu nu mai dai pe la noi... Pentru ce? Nu știu. Om vedea ce o cânta cucu, că tu

care să ne ducă mai departe, de unde, calitățile trecuților protopopi ai Brașovului, au dus poporul, căci ducând poporul înainte și tot înainte ducem biserica, că ea să reazimă pe popor și nu pe protopop.

* * *

Nu știu dacă despre calitățile unui viitor protopop ar trebui făcută atâta gălăgie, când asemenea calități, cari să se refrângă nu numai asupra unui număr mărginit de credincioși din parohie, ci asupra tuturor, nu a posedat nici când Brașovul. Ei bine, oare astăzi când ne certăm pentru un protopop, care poate nici el nu va fi mai bun ca ceilalți, azi, când cerem calități ce alții nu le-au avut, dar cărora din respectul ce ne însuflă demnitatea lor avută, le-o însușim, cerem oare asemenea calitate numai din cauza deșteptării noastre?... Iată întrebarea!...

Dela 1848 și până azi »Deșteaptă-te române« e imnul nostru național și cu toate că atât de des îl repetăm în somnul nostru social, totuși nici odată nu ne-am trezit cătuși de puțin mai mult de a putea privi mai departe de noi.

Azi?... ne trezim și cerem ca un om după somn, protopopului viitor „Calități“.

Ei bine, va veni acel ce are să vină și noi vom dormi iarăși înainte, mulțumiți în sufletul nostru, că sarcina cea grea a conducerii poporului nostru actual, am dato în mâinile unui om, care a fost după dorințele noastre și de acum treaba lui!

De câte ori nu a trezit din somn pe cei interesați în cauza, sau pe cei mai aproape de protopopiat alegerea unui protopop?

Oare să putea trece fără atâta sgomot și alegerea aceasta? Nu mă îndoesc, că se va alege cineva din faptul, că nu poate rămânea scaunul fără protopop, însă de ceea ce mă îndoesc și aproape cred, e, că n ic viitorul protopop nu va putea fi mai bun, decât au fost cei trecuți dacă în greaua sarcină ce-i incumbă, urcarea lui pe scaunul protopopiatului, nu va fi ajutat și sprijinit

poate te vei schimba... Nu sânt eu în satu ăsta!??...

Vezi asta l'o năcăjit pe el, și tot gândea cum ar putea face să vină înjos. Turma s'a așezat'o bine, cu oameni buni pe lângă ea. Nutreț a adunat destul pentru iarnă. Și iacă-l în ziua de Bobotează, cu căciula în mână, cu cojocul pe umări, cu capul încunjurat de ceața aborilor, cari eșau din părul încălțit de asudoare. A ajuns la vale tocmai pe când mergea preotul să stințească apa iazului, spre a boteza.

Era roșu de oboseală!!

Își face o sf. cruce, mulțămind lui D-zeu că n'a ajuns târziu. Face o roată cu ochii peste toți cei adunați, și-și oprește uitătura 'n cornul sălcilor de lângă pod, unde era și Anicuța cu celelalte fete. Știa el că și ea trăbuie să fie acolo, ochii lor să întâlnească. Un susprin cutremurător ese din pieptul ei, își face o cruce, căci tocmai atunci cantoru cânta »Marire Tatălui«, apoi ș'a uitat unde este, nu mai auzia nimic, își făcea mereu la cruci, poate mulțămia lui D-zeu că l'a adus și văzut sănătos.

Celalte fete să uitau lung la ea căci văzuse și ele pe Ionel. Ș'apoi de altfel toate o dușmăniau pentru el.

După ce s'a sfârșit cu botezul, oame-

de toți aceia, pe cari datoria îi chiamă la muncă pentru neam.

Unde am ajuns cu conducerea trecuților protopopi? E tristă și dureroasă priveliștea ce ni să prezintă, privind în rândurile oamenilor noștri din oraș și de pe sate și sigur, că cei ce să simt cu munca lor datori pentru îndrumarea poporului, vor arunca toată vina nu lor, sau protopopilor trecuți, ci timpului și norocului orb al »Rac«-ului care de-a merge de-a îndaratele a mers învers, iar cei ce trebuiau să meargă înainte au mers înapoi și deci e natural că Românul să zică: »Biserici găesc eu peste tot locul, dar rachiu ca la „Rac“, ba?»; de unde mai bine în cărciumă, decât la biserică, c'a zis odată și Românul: »Biserică găesc eu peste tot, dar popă ca al nostru ba!« a rămas aproape o poveste.

Răspunză-ne cei ce aflând starea de lucruri a satelor din comitatul Brașovului, ce vor face cu bisericile lor, când peste nu mulți ani sluji-va preotul nimănuia în biserică? Ce va face viitorul protopop cu acele biserici? Ce va face milostivul Domn părinte X când nu va mai avea pe cine întuneca, să-i aducă numai bani și pomeni?

Cei proști încep a se cumiți, iar săturații au plecat spre Dobregia ori America să-și caute hrana că s'a isprăvit cu ciobănitul, iar sfaturi cătră o altă muncă nu au avut de nude capăta, că protopopii nici odată nu s'au îngrijit de soarta oamenilor dela sate și au zis și ei cum — după alegerea lor vom zice și noi — acum treaba lui!

Noi vom începe iarăși hărțuiala noastră, somnul conștiinței, a datoriei noastre de luminători, va începe, lăsând poporul în mila lui D-zeu și voia protopopului, care la rândul său va lăsa-o preoților, până când ne vom trezi iarăși cu alegerea vre-unui nou protopop, dar atunci poate va fi prea târziu, că poate nu vom mai avea cui da protopop și preoți! Atunci ași vrea să știu ce calități vom mai pretinde viitorului protopop?

Voi mai reveni.

Ianuarie 1911.

Trino Camelli.

nii pleacă în rând la biserică. Ionel încă pleacă. Ajuns, sărută icoana „sf. Botez“, ia sf. năfură și iese. Când la cotitura din sus a drumului iacă și Anicuța dă față în față cu el. Obraji ei să fac numai pară.

O! cu cât drag s'ar fi sărutat, dar s'a mulțămit numai cu o strângere de mână și cu »desară viu la voi dragă«, și s'au despărțit.

O! dar multe ciasuri sânt într'o minută pentru cei dragi și doriți!!...

* * *

Pe cărarușă de deasupra satului să aude o flueriță de care răsuna satul și câmpul. Ionel era mare meșter fluerătoriu. O întorcea și învătea de să'l fi tot ascultat, iacă acum o schimbat'o și cânta din gură:

De când dragă viu la voi
Mi-am lăsat turma de oi,
Mi-am lăsat neamuri și frați
Numai noi să ne-avem dragi.

(Va urma).

La buric
Calabalic,
La inimă veselie
Găciți oare-ce să fie.

(Butea.)

NOUȚAȚI.

— **Avis.** „Reuniunea femeilor române gr. cat. din Făgăraș și jur“, aranjează *Duminecă în 12 Februarie st. n. în sala hotelului „Paris“ o producțiune teatrală împreună cu dans. Se va juca piesa „Două soacre“, o piesă de tot hazlie, sub imediata conducere a d-lui Aurel Bănuț, directorul nostru artistic, ca regizor.*

Nimenia să nu pregeteze a lua parte la aceasta petrecere, care promite foarte mult. Rugăm, îndeosebi, înțelegința din jurul Făgărașului a se prezenta în număr complet în cea sară și dacă cineva, din greșală, nu a primit invitație, să se considere de invitat pe această cale.

— **Noroc, nu glumă!** Unui român cu numele George Pascu, din comuna Tincușul-săsesc, comitatul Târnava mare, i-a fătat vaca trei viței, deplin sănătoși. Ce noroc pe bietul român, până când la altul în trei ani îi fătă vaca trei viței, lui deodată i-a fătat Joiana trei, pe cari îi poate nutri având vaca lapte destul pentru ei.

— **Un român de 108 ani.** Ziarele ungurești aduc știrea că într-o comună din comitatul Turzii, (Felsőfüget?) a murit în zilele trecute, fără un Teodor Hetea în vârstă de 108 ani. Până înainte de moarte era în plenitudinea puterilor sale.

— **Ciocniri în România.** Din București ni-se scrie: În noaptea de 2 Februarie stil nou spre Vineri, 3 Februarie stil nou, între stațiunile Vintileanca și Ulmeni s'a întâmplat un accident între două trenuri de marfă în modul următor:

De un tren de marfă, plecat din stația Vintileanca s'a deprins 7 vagoane pe linie și restul ajungând în stația Ulmei, s'a observat că trenul este sosit incomplet.

Dându-se atunci drumul unui alt tren de marfă din stațiunea Vintileanca s'a ciocnit pe linie cu cele 7 vagoane.

Un șef de tren a fost omorât în accident, iar un focar, 2 frânari și un impiegat au fost ușor răniți. Stricăciunile la vagoane și la linie nu sunt însemnate.

S'a început ancheta pentru stabilirea cauzelor adevărate ale accidentului și răspunderile.

Vineri s'a ciocnit în gara Buda o mașină izolată venind dela Ploiești, cu un tren de lucru ce staționa pe linia magaziei. Stricăciunile nu sunt însemnate.

N'au fost accidente de persoane.

Culpabilitatea cade în sarcina acaru-lui poștal la arcul de intrare care a neglijat să întoarcă acele pentru primirea mașinei. S'a deschis o anchetă.

— **Petreceri.** Reuniunea femeilor române gr. cat. din Făgăraș și jur are onoarea a vă invita la producțiunea teatrală condusă de d-l Aurel Bănuț directorul artistic al societății teatrale române, care va avea loc *Duminecă în 12 Februarie n. 1911 la oarele 8 seara în hotel „Paris“ (Sorea). Taxele de intrare: Locul I: cor. 2. — II: cor. 1'60. — locul de stat: cor. 1. Ofertele benevole se chitează pe cale ziaristică. Comitetul aran-*

jator. Biletele de intrare se capătă la d-l N. Silagyi, comerciant în loc, iar seara la casă.

Programa: „Două soacre“ comedie în 3 acte, localizată din franțuzește, de I. M. Persoanele: Nicu, autor, d-l Niculae Motoc. Cleopatra, soacra lui, D-ra Irina Silaghi. Aneta, fiica ei d-ra Mița Florea. Gurilescu, unchiul lui, Nicu d-l V. Grama. Sofița d-ra Aurelia Streza. Smochinescu, d-l Ioan Doboș. Flăcăreanu, Ionel Motoc. Marița d-ra Miți Toșlea. Regizor: d-l Aurel Bănuț. P. T. Onoratul Public este cu înzistență rugat de a se prezenta la oarele 8 fix, pentru a nu se mai deranja spectatori! După teatru urmează dans.

— Subsemnatul comitet Vă invită cu toată onoarea la balul filantropic, care se va ținea în ziua de Trei-sfinți, la 15 Februarie n. în sala de gimnastică a gimnazului. Venitul curat e destinat pentru „Fondul stud. bolnavi“. Blaj, la 27 Ianuarie 1911. Comitetul aranjator: Oct. Bonfinu, președinte Dr. Ioan Rațiu, secretar. Dr. Oct. Prie, cassar. Flaviu C. Domșia, controlor. Al. Ciura, Ioan Fodor, Valer Suciu, Aug. Caliani, Ioan Băgăianu, Aurel B. Gașea, Traian German, Mihail Șerban, Simion Gogan, Ștefan Pop. Inceputul la 8 oare sara. Prețul de intrare: de persoană 2 cor., de familie 4 cor. Suprasolviile se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale ziaristică,

— **Sub roatele trenului.** Se anunță din Cașova, că baronul Iuliu Iósika, capelanul curții episcopoești, a fost victima unui accident de tren. Capelanul mergea în fiecare Vineri în comuna din apropiere Legenjenihályi, ca să cuminece elevii din seminariul de acolo. Sâmbătă, reântorcându-se, a adormit în tren și când s'a deșteptat trenul era pus deja în mișcare. Tânărul preot a deschis ușa și a sărit din compartiment, dar spre nenorocire i-s'a acățat reveranda în scara vagonului și la târât sub roate. Trenul întreg a trecut peste el. Unul dintre călători, a văzut din fereasta vagonului teribila nenorocire și a tras frâna de alarmă. Trenul s'a oprit și i-s'au strâns membrele sfărâmate ale nenorocitului capelant care expiase, Baronul Iósika, era de treizeci și trei de ani.

— **Record aviatic.** Căpitanul din armata franceză Bellenger a făcut cu aeroplanul său, tip Bleriot, un zbor de durată extraordinară. Plecat din Paris el a zburat până la Bordeaux, iar a doua zi a continuat zborul coborându-se la Pan, unde-l aștepta maestrul Bleriot, care l'a primit cu brațe deschise și l'a sărutat, fericit de succesul mare. Bellenger a făcut cu aeroplanul în 7 ore și 3 minute o distanță de 700 kilometri.

— **Tipar fără cerneală!** Iată: se poate! »Chamcers Journal« a vestit, este mai mult de un an, aceasta revoluție în meșteșugul tipografiei. *Technical Word Magazine* zice »Frankf. Z.« dă o mulțime de amănunte. Se datorește întâmplărei. Un inginer englez scapă o monedă pe o masă unde făcea experiențe de electricitate. Voind s'o prinză, căci se rostogolea, a apăsato pe o hârtie umedă supt care era o foaie de metal. Tot odată a trecut prin ban un curent electric, căci l'a atins de-o sârmă neizolată. Pe hârtie s'a făcut chipul banului, limpede de tot și de culoare cafenie.

Sânt 12 ani de-atunci. Peste doi ani

inginerul a fost tras folos din observația aceasta și-a putut tipări o carte fără cerneală.

De-atunci lucrează la perfecționarea descoperirii și acuma e în stare de-a intra în întrebuintare pentru ziare, cărți, etc.

Acum numai întrebuintează hârtie umedă, ci uscată dar fabricată cu anume substanțe chimice în ea, iar placa pe care se apasă hârtia o învâlește cu foi de felurite metale, după culoarea ce vrea să capete. Poate tipari negru sau ori cu ce altă culoare.

Poate face și tablouri colorate, prin trichromie, în locul litografiei cum se face azi.

Se va înlătura deci partea cea mai murdară din tipografie, cerneala și lucrul va merge mult mai repede, Ba, maculatura, se poate lesne spăla prin electoliză și hârtia întrebuintă din nou.

— **Cine este dușmanul bucuriei omenești?** Cum putem învinge dușmanul? Cu acestea două întrebări se ocupă broșura cea mică ce a apărut acum de curând și care se trimite gratis și franco la orice om, dacă o cere prin carte postală dela *Apotheca Kriegner*, Budapest Kálvin-tér.

— **Să caută** un tânăr absolvent de 6 cl. gimnaziale, pentru a fi aplicat în calitate de practicant în farmacia „*La Inger*“, din Târlungeni, com. Brașov. Oferte să pot face până la 10 Martie st. n. 1911. Informațiuni amănunțite dă farmacistul *Votsch Otto*, Tatrang, Brassó m.

POVEȘTE DE-A UNCHEȘULUI.

— Epistola III-a. —

Iubite nepoate!

Un dor ferbinte și o jale mă pătrunde când mă gândesc adese ori la locul nașterii, de care mă ține înlântuit foarte multe amintiri. Și îmi aduc aminte de zilele petrecute tot în joc și strengării cu copii de seama mea, când ne jucam în luna înflorită, fără de-a avea vre-o grije. Și lacrimi cristaline îmi curg azi, când îmi aduc aminte câtă grije mi-a purtat mama, adevăta bunica ta. Câte nopți a vegheat la căpătăiul meu, cât a ostenit pentru mine, numai și numai ca să îi fiu și eu copil recunoscător de mâne. Și să nu mă rușinez, ci spun sus și tare și aceea, decâte-ori mi-a adus mâncare la oraș în traista de când am plecat la învățătură. Și trebuia sa-i fiu întotdeauna recunoscător, căci ce nu jertfește o mamă pentru al său odor! Dar mama a murit când eram pe-a VIII. cl. liceală și astfel am rămas orfan.

Iubite nepoate! Cătră tine îmi îndrept o dorință ce de sigur ai simțit-o și tu de alt-cum demult, demult. Acum ești căsătorit. Femeia ta e tip de blândeță, dar și soacra ei e tot așa, ear nu

Soacră, soacră

Poamă acră!

cum să numesc unele. la pe-mumă-ta întotdeauna cu vorbe bune, vorbește-i cu blândețe și fii întotdeauna cu cea mai mare reverință față de ea. Femeia ta să nu fie pretenzivă, ca mamă-ta, care și-așa e neputincioasă să-i prestea servicii. Și să-ți spun ce-mi povestești odată o femeie în București.

Era într-o după-amează din zilele lui Iulie, o căldură teribilă dogorea pe Calea Victoriei. I-au o trăsură și merg la șoseaua

Kiseleff. Aici fac o plimbare pe jos până la rondul al doilea și mă așez pe-o bancă. Și îmi cădea atât de bine aerul acesta mai recoros. Deodată să apropie de mine o bătrână cerșitoare, cerând ceva ajutor. Îi întind 1 leu. Am recunoscut în ea o femeie din satul vecin de noi, era mama dascălului Ștefănescu. Și-o întreb cum de-a ajuns pe aici, cum de-a ajuns în o stare atât de tristă de deplâns? Și mi-a zis: D-nul meu! Cunoști pe nora mea! E o femeie, lacomă de bani, mai lacomă ca Iuda. Pe băiatul meu nu-l lasă să-mi deie nici o para. Eu i-am dat pe nume averea mea, fiind în speranța că la bătrânețe o să mă țină și pe mine la casa lui. Dar nu s'a întâmplat așa. Casa mea a vândut-o și s'au făcut acum niște căsi mândre, pe jos tot cu țoale scumpe, nora nu mă suferia la casă, el m'a uitat cu totul. Dar atâta ajutor să le mai deie bunul Dumnezeu de aici încolo, cât le mai doresc eu! L'am crescut de l'am făcut domn, ca mai târziu să mă lase pe drumuri. Așa să le ajute D-zeu! și lacrimile și-le ștergea cu colțul năframei spălăcite. Și de-atunci spunându-i adresa aproape în fie-care zi venia pela noi și întotdeauna îi întindeam ceva parale acestei bătrâne, lăsată în grija sorții.

Și îți zic fie, iubite nepoate, să cintești mai presus de toate pe mama-ta, care ți-a dat viață, ți-a nutrit, ți-a priveghiât la cap, când erai bolnav. Să nu faci și tu ca dascălul Ștefănescu, că-ci mai curând sau mai târziu, îl va ajunge bătaia lui D-zeu, dar D-zeu nu bate pe nime cu băta! Ce suflet de diavol poate avea acest om nenorocit și de compătimit, care își lasă pe mamă-sa în voia sorții din caprițiul femeiei sale! Să știi mai bine, că ori-ce să ți să întâmple, dar îngrijește-te de mamă-ta, care e bătrână, neputincioasă, ca restul zilelor ei să le petreacă în liniștea aceia, carei îi insetește pe bătrâni. Și ți-am scris acestea, ca să le ai întotdeauna înaintea ta, ca o sfântă datorință.

De aceia ne demândă sf. biserică: Onorează pe tatăl tău și pe mamă-ta dacă vrei să trăiești mult și bine pe pământ! Da, iubite nepoate, numai așa vei putea să duci o viață adevărat creștinească. Numai pe virtuți bune vei putea zidi oltarul vieții familiare ca pe un fundament!... Parcă văd pe mamă-ta soacră, cum își scoate ochelarii din puiucu lăzii, din năframă, îi așează și cetește încet, silabizând din Caslov, eară voi amândoi ascultați cuvintele sfinte cu evlavie și înduioșare... D-zeu cu voi!

Vă dorește tot binele

unchiul vostru
Nicolae Hobianu.

ECONOMIE.

Povestea viei.

(Urmare).

A trecut ziua ceia de lucru cu călborenele. Tabla I. mi-o curățise și legase la par toată în ziua aceia călborenele. Eu însă credincios *învațaturii*, ce mi-o dase Domnul Kleinhampelel Károly, încă am curățit toată ziua în Tabla a II, din care am curățit abia șase rânduri, vreo 66 vițe, — Dar lucrul meu se deosebea de lucrul călborenelor ca ceriul de pământ.

N'am zis nimic, am plătit călbo-

anelor sara, câte 80 cr. — 1 fl. (1 cor. 60 fil. — 2 cor.) și s'au dus.

A doua zi bătrânul Kleinhampelel Károly, făcându-și preumblarea până la via mea, pe cărarea cătanelor, a observat lucrul celor două femei din Calbor, și nu i-a plăcut. Drept aceea numai decât din Făgăraș mi-a trimis următoarea scrisoare:

»Onoratului Domn Nicolae Aron, preot în Galați. Mă rog, încât e posibil, aceia ce au legat femeile din Calbor, într'o tablă de vie, să deslegați din nou, pentru-că ele au stricat peste măsură mlădițele roditoare, — și mai bine rămân vițeie nelegate până atunci, până vine rândul lor, — că așa legate cocoloș laolaltă dau îndărăpt în dezvoltare și e păgubitor.

Făgăraș, VI/16 1906.

Cu stimă Kleinhampelel Károly.

Am unmat sfatului D-lui Kleinhampelel Károly, am tăiat legăturile leli Maria și leli Nuță, și aceasta, după vreo 2—3 zile, în cari frunzele cocoloșite deja îngălbinise, și strugurii se înădușise mulți între tufele formate din mlădițe strânse și legate la un loc.

Și apoi cu alți lucrători, amândouă tablele: I și II le-am curățit numai după învățătura testamentală a venerabilului bătrân Kleinhampelel Károly, căruia toamna i-am și trimis câțiva struguri frumoși, și i-am făcut vizită în locuința sa închiriată din ulița Oltului (casele unde era odinioară cancelaria avocatului Dr. Nicolae Motoc.)

Consultând condica parohiei Galați, în aceia stă scris următoarele:

»Via parohului Nicolae Aron, în anul acesta a produs primul rod de struguri, cel mai bogat rod, nemaivăzut până azi, câte 70 struguri pe o viță, așa că toți trecătorii o scui-pau, să nu fie de deochiu. Cele 300 vițe de trei ani, măcar că au fost pălite rău în anul acesta de boala frunzelor «peronosperă», precum și de un îngheț cu zăpadă, sosit pe neașteptate la ziua crucei (14 Septembrie), totuși au dat un cules foarte bogat producând în struguri 60 coroane, iară în vin 30 vedre, afară de ce am împărțit curioșilor prietini și consăngeni, câte 5—15 chilograme struguri, mai ales de soiul Chasselas croguart.»

Iată dar rezultatul roadei la finea anului 1906.

Omul consumând, capătă poftă de mâncare. Bunele rezultate din cultivarea parcelei Nr. top. 2824 din foaia Nr. 445 A. + a comunei Galați, cumpărată în licitațiune publică la 13 Maiu 1902, din care cultivasem cu vie 548 °□, în cele I—II—III și IV table, m'a îndemnat să-mi măresc via, cumpărând, respective făcând schimb cu alte două parcele din nemijlocita vecinătate.

Pentru parcelele proprietatea lui Nicolau Aron și soția Victoria Aron nasc. Frateș, Nri top. 3329 și 3330, m. mărime de 228 °□, din foaia comunei Galați 370. A. +, din ridul „Ostrov”, am primit parcelele Nr. top. 2823/1 și 2823/2, în mărime de 216 °□,

din foaia comunei Galați 521 A. +, din ridul »Lunca din jos de sat«, dela Rafira Șușu și Maria Șușu, și dela Ioan Irimie Bruda și soția Maria nasc. Șușu, proprietatea lui Aron Gligorie a cărei muiere Neicu Elena (pe numele acestora, proprietatea era înscrisă din greșală), și așa am încorporat lângă via cultivată Nr. top. 2824 și alte două vișoare părăsite Nr. top. 2823/1 și 2823/2, lărgindu-mi astfel terenul, ear' în schimb Rafira Șușu și Maria Șușu, au primit parcele Nr. 3329, și Ioan Irimie Bruda cu soția Maria nascută Șușu au primit parcela Nr. 3330, ambele în »Ostrov», pe cari le cultiva cu ceapă, fiind delnițe de prima clasă și pe loc șes lângă Olt, pe când parcelele de schimb Nr. top. 2823/1 și 2823/2 din »Lunca din jos de sat« sunt (au fost) vișoare părăsite de clasa inferioară de sub și de pe coasta Galațului.

Schimbul l'am făcut în 4 Noiembrie 1905, și astfel în decursul lui Februarie 1906, fiind timpul domol (iarnă ușoară) am rigolat și parcelele încorporate Nri. top. 2823/1 și 2823/2, formând și din acestea alte patru table: V—VI—VII și VIII.

Profesorii dela gimnaziul de stat din Făgăraș, mereu se perondau de înaltul ministru și toți aceștia făceau preumblări pe cărarea cătanelor la via mea. Între profesorii nou denumiți la gimnaziul de stat din Făgăraș, se ivește și dragălașul profesor tiner Dr. Aurel Resch fiul profesorului Resch Miklos din Ujvidék, mare proprietar și cultivator de viță americană în Ujvidék.

Întocmai venerabilul Kleinhampelel Károly, doritor de a respândi cunoștințe nouă și practice în cultivarea viței americane, tinerul profesor Dr. Aurel Resch, mă cercetează în via mea, mă felicită pentru începerea cultivei raționale a viei, — și finul bărbat, care pururea purta ochielari de aur în fața ochilor (era scurt de vedere), își desbracă rocul, și scoțând din buzunariul pantalonului o brișcă cu mai multe tăișe, începe să-mi arete diferite lucrări întru a cultiva rațional vița de vie, altoită în americana *Riparia portalis*.

Galați, 9 Maiu 1910.

Nicolau Aron.
paroh gr. or.

(Va urma).

Odă populară la „Popricașul” din Făgăraș.

În oraș la Făgăraș
Dascălii s'au adunat,
Să mănca la popricas,
Căci pe dânșii i-a lăsat:
Inspectorul Irimie*)
Ducându-se în sărăcie.

*) Irimie, este egal cu Szabó Elemér. Să-l românizăm și noi, măcar la despărțire, când îl duc necuratul, că dânsul destul ne-a maghiarizat și curelele dela opinci.

Că oare de bucurie,
 Au mâncat ei popricaș,
 Sau de vecinică urgie?
 Asta nu-i scrisă în răvaș!
 Una însă o știm cu toții,
 Că se bucură și morții,
 Din ținutul Oltului,
 Că el s'a dus dracului!

Un cetitor.

Insoțirile sătești Raiffeisen alcătuite prin Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului.

Fruntașii după vremuri, care înainte cu 24 ani au pus temelia primei nostre Reuniuni de agricultură — după cum s'a spus și cu alt prilej — au mai dorit să dea neamului întreg un puternic așezământ, care să în drum și să ocrotească munca noastră, săvârșită prin plugărie.

Cum guvernele de p'atunci nu le-a înțarit statutele au fost siliți să restrângă lucrarea lor numai la comitatul sibiului.

În zilele acestea am primit Raportul întocmit de vrednicul secretar al acestei Reuniuni, d-l Victor Tordășianu prin care dă seamă de lucrările ce le-au săvârșit în anul 1909.

Din aceasta dare de seamă știu că Reuniunea noastră de agricultură din Sibiu a avut cu sfârșitul anului 1909 în total 990 membri, dintre care 917 din comitatul Sibiului și 73 din alte părți ale țării.

Avea Reuniunii a fost de 19 mii 342 cor. 17 fileri, arătând un spor de 943 cor. 79 fil. față de anul premergător.

Reuniunea în cursul anului a ținut o expoziție de copii în comuna Orlat, cu care prilej s'a alcătuit un fond pentru ajutorarea femeilor lăuze, dar sărace din Orlat.

A mai ținut apoi două întruniri agricole: Una în comuna Apoldul-de-jos, când sa pus temei unei pepinier de viță de vie; alta în comuna Ruși, unde sa îndemnat mai ales pentru alcătuirea unei tovărășii de credit.

S'a ținut apoi prin Reuniune o expoziție de vite în comuna Marpod, când s'au împărțit premii și o vițea de prăsilă.

S'a organizat prin Reuniune altoire practică de pomi și sau împărțit altoi. Tot astfel s'a împărțit și semințe de nutrețuri măiestrite.

S'a purtat grijă apoi de școala practică de economie, înființată sub scutul Reuniunii în frunțașă comună Seliște. În legătură cu această școală s'a hotărât să se învețe cu începere dela 1911 și din industria de casă țesutul și cusutul de haine săliștenești și de alte lucruri trebuincioase.

Mai amintim că prin Reuniune s'a sprijinit industria de casă, s'au publicat felurite povețe economice și'au împărțit mai multe ajutoare în bani.

Dintre toate lucrările Reuniunii mai de căpitanie și mai rodnice sunt tovărășiile sătești pe care le înleznește Reuniunea să se alcătuiască în comunele din comitatul Sibiului.

Aceste tovărășii în curând vor fi socotite prin o centrală, anume pentru tovărășiile din comitatul Sibiului.

Ca pe de-o parte să vă înbiiem de nou o dovadă grăitoare despre foloasele tovărășiilor, iar pe de altă parte ca să ne arătăm și pe calea asta dragostea cu care vestim mai departe știrile bune ce le primim despre

tovărășiile românești — dăm aci întregime partea din raportul d-lui secretar Victor Tordășianu despre acestea tovărășii:

Datele mai de căpitanie din viața insoțirilor noastre sunt următoarele:

1. Insoțirea de credit din Aciliu, înființată la 1898, la finea anului 1909, a avut 144 membri cu cor. 2880 părți fundamentale; a avut mai departe depuneri în sumă de cor. 34.049.38; iar pretenziuni a avut de cor. 40.819.56. față de cor. 36.197.06 din anul 1908. Fondul de rezervă și l'a urcat la cor. 2,688.83, iar cel de binefaceri la suma de cor. 728.77.

Prezident al insoțirii e inteligentul econom Antoniu German, iar casar-contabil neobositul învățator Nicolae Iosif.

2. Insoțirea de credit din Apoldul infer., înființată la 1896, la finele anului 1909 a avut 290 membri cu cor. 5800 părți fundamentale. Deponenți, cu minimul de 20 și cu maximul de cor. 22,000, a avut 56, fiind suma totală a depunerilor ei de cor. 61,975.99. Debitori, cu minimul de 32 și cu maximul de cor. 3000, a avut 256, fiind suma totală a pretenziunilor Insoțirii de cor. 122,224.16. Fondul de rezervă și l'a urcat la cor. 5,922.03, iar cel de binefaceri la cor. 47,009.22 și realizând în 1909 profit curat de cor. 1948.53. Direcțiunea stăruind asupra îmbunătățirilor introduse în comună de la alcătuirea Insoțirii încoaci, scoate la iveală faptul că Insoțirea având în de-a-proape privire îndeletnicirile proprietarilor de vii de acolo, nimicite aproape de tot de filoxeră, ect., a pus temei unei pepinier de viță de vie cu scop, pe de o parte de a introduce tineretul, ca obștea comunei în altoirea viței americane, iar de alta de a provedea pe economii de viie cu viță mai bună și mult mai ieftină. De vrednicile prezidentului Insoțirii, ale d-lui notar Vasile Mușoiu, câștigate în jurul pepinierii, ne vom ocupa în raportul nostru pro 1910 când vom vorbi despre rezultatele excelente, produse de pepinieră.

3. Insoțirea din Loman, înființată la 1901, la finea anului 1909 a avut 134 membri cu cor. 5320 părți fundamentale. Depuneri cu minimul de cor. 2 și cu maximul de cor. 6000, a avut 54, fiind suma totală a lor de cor. 20.153.38. Suma împrumuturilor acordate, cu minimul de cor. 10 și cu maximul de cor. 3000, a fost de cor. 60, 596. Profitul curat realizat în 1909 e de cor. 957.29 din care 10% s'au dat drept ajutor biserice și se va da și în viitor, cu scop de a se întemnia un fond bisericesc de binefacere. Direcțiunea drept vrednicie a Insoțirii privește și în faptul, că tineretul comunei, deprinzându-se la economizare, își depune mereu banii spre fructificare la Insoțire.

Prezident al Insoțirii e parohul Petru Cucuian, iar casar economul Ioan lui Ioan Alisie.

4. Insoțirea de credit din Pianul-superior, înființată la 1898, la finea anului 1909 a avut 394 membri cu cor. 6480 părți fundamentale. Împrumuturile acordate membrilor dau suma de cor. 150.250 cu un sporiu de cor. 67.649, față de anul 1908. Depuneri are în sumă de cor. 46.294. Capitalul societar al Insoțirii e de 30.000 cor. Datoria insoțirii în cont-curent e de 89.000 cor. Profitul curat realizat în 1909 e de cor. 3270.

Prezident al insoțirii e parohul Vasile Oana, iar al comitetului de supraveghiere proprietariul Ioan M. Vulcu.

5. Insoțirea din Pianul-inferior s'a înființat în 1905. În anul 1909 a dispus de cor, 2180 capitalul societar, împărțit în 128 părți fundamentale de câte 20 cor. Depuneri spre fructificare a avut de cor. 19.698; împrumuturi acordate membrilor de cor. 105.940; fondul de rezervă al insoțirii e de cor. 2002; împrumuturile în cont-curent ale ei fac cor. 83.878, iar profitul curat realizat în 1909 e de cor. 1404.

Prezident al insoțirii e primariul Ioan G. Androne, iar casar învățatorul-director Teodor Trifa.

6. Insoțirea din Răchita, înființată în 1908 cu numai 17, la finea anului 1909 a a numărat 99 membri cu 1980 părți fundamentale. Deponenți cu minimul de 6 și cu maximul de cor. 2000, a avut 13, fiind suma depunerilor de cor. 5196.97. Pretenziunile Insoțirii, cu minimul de cor. 20 și cu maximul de cor. 700, dau suma de cor. 20.640

Fondul de rezervă al insoțirii e de cor. 1491.98 și având împrumut în cont-curent de cor. 13,572.40. Venitul curat din 1909 e de 41.340. Drept îmbunătățirii în troduse în Răchita să enumără faptul, că număroși datorasi de alte bănci și-au convertit datoriile. Împrumuturile date, membrii le-au folosit parte pentru cumpărarea de moșii, vite, bucate, etc., parte pentru a să scăpa de institutele streine.

Prezident al Insoțirii este zelosul învățator Nicolae Stoica.

(Va urma).

POEZII POPORALE.

Culese de *Anicuța Pușcașiu.*

— Din Comăna de jos. —

Frunză verde de dudău
 De-ar da bunul D-zău
 Ce iubesc să fie al meu
 De-ar da maica Precesta
 Ce iubesc să fie așa.

Frunză verde busuioc
 Măi badiță eu te rog
 Că dacă tu mă iubești
 Să nu mai povestești.

Bade-o nu te-am văst de-o zi
 Și tot gândesc, că ce-o fi
 Te aștept sara 'n prilaz
 Tot cu lacrimi pe obraz.

Da mai ști badițo și
 De când eram noi copii
 Că ședeam pe pajște
 Și vorbeam de dragoste
 Dar acum ședem pe rât
 Și vorbim de despărțit

Bade de când te-am zărit
 M'am apucat de iubit
 Mai bin' de nu te zăream
 Acuma nu mai iubeam.
 Nu duceam atâta dor
 Pentru tine badișor

O! de ar ști zău cineva
 Că ce'i la inima mea.
 Ar sta 'n loc și s'ar mira
 Că cum pot trăi așa.

Dute badeo ducăte
 Dorul meu ajungăte
 Să te ajungă dorul meu
 Unde o fi drumul mai greu

Unde-o fi drumul mai dulce
Tu să nu te mai poți duce.

Cin' desparte dorurile
Apuce-mi'l frigurile,
Să-l scuture ca vântu
Să nu-l rabde pământu
Tremure ca frunza 'n fagi
C'au despărțit pe doi dragi.

CĂRȚI, FOI și REVISTE.

A apărut Nr. 2 din revista „Cultura creștină” și se prezintă într'un chip destul de atrăgător. Mai cu seamă articolul „De vorbă în fața Sionului” de I. Rusu, îți procură o adevărată mângâiere sufletească. «Importanța lecturii» de Senior, te învață ce și cum să cetești, dacă vrei să te alegi cu ceva bun și folositor. Articolul «Câteva date despre preoții româno-calvini» te transpune în vremile de tristă aducere aminte, când avea să se decidă asupra viitorului nostru. Nespuse de mult e și articolul «Modernismul» de N. în care să expun marginile între cari e permis acesta și se combate foarte bine greșelile, ce le profesează modernistii. Apoi «Documente privitoare la episcopul Țirca din Maramureș» în ungu-rește de Dr. A. Czipie. Cronică slăbuță.

A apărut Nr. 17 din «Albina» cu următorul sumar: N.: 24 Ianuarie. (Cu 4 ilustrații: Alexandru Ion Cuza în 1859, Omedalie cu chipul lui Cuza, Mihail Cogălniceanu, Deschiderea divanului ad-hoc din Valahia). Sofia Nădejde: Beția în Franția. Em. Grigorovița: Târgul Rădăuțului. (Urmare). Cu 3 ilustrații: Gospodărie românească, Casă nemțească de rând, Mănăstirea Putnei. I. Dragoslav: Zapisul. Irimia Popescu: Diareea copiilor. Cum să curăță

pălăriile de paie. Conferințe și concert religios. Cărți primite la redacție. Prețul peștelui. Informațiuni. Bibliografie. Pagina glumeață: Negustori nu glumă. (Cu 3 ilustrații). Pagina copiilor: Milionul lui Ion. (Cu 3 ilustrații). Suplement: Buletinul activității sociale a preoților și învățătorilor.

A apărut Nr. 3 din „Foaia Școlastică” cu următorul sumar: Simion Oros: Câteva cuvinte. Marian Sas: O cantină școlară Grațian Capătă: Geografia în școala populară. R.: Un dascăl model. Dr. Prie Oct.: Răspata păcătosului. Oficiale. Abonamente achitate.

A apărut Nr. 6 din „Revista Economică” cu următorul sumar: Chestiunea Băncii de emisiune și noi. Banca Austro-Ungară. „Patria” din Blaj. Revista financiară: Situațiunea. Societați comerciale și financiare: „Banca Poporală”, Caransebeș, „Banca Poporală”, Dej, „Furnica”, „Lucea-

fărul”. Agricultură: Situațiunea agricolă, Starea agricolă a României la finele lunii Decembre 1910. Cronică: Necrolog, Rugare, O rectificare, Chestia coeducațiunii în școala noastră comercială din Brașov. Bibliografie: Cheie pentru calcularea intereselor.

Piața de bucate în Făgăraș.

28 Ianuarie (10 Feb.) 1911.

Grâu	pro 100 kl. cor.	20.—
Secară	» » » » »	12.60
Ovăs	» » » » »	13.—
Orz	» » » » »	13.—
Cucuruz vechiu » » » » »	» » » » »	10.—
Cucuruz nou » » » » »	» » » » »	10.—

Prețul cărnii:

1 Klgr. Carne de vită	cor.	1.36
1 » » » » » vițel	»	1.20
1 » » » » » porc	»	1.44
1 » Untura	»	1.80
1 » Unsoare	»	2.—

EDITOR-PROPRIETAR și REDACTOR REȘ
CONSTANTIN POPP.

— In atențiunea compozitorilor și familiilor proprietare de păduri. In cuiând va eși de sub tipar traducerea în limba română a Statutelor pentru folosirea și manipulara pădurilor. Ceice volesc să și procure această carte de mare folos, sunt rugați a să însușina la tipografia C. Popp.

Poporul să judece!

De oare-ce glasul (vocea) poporului e vocea lui Dumnezeu, de aceea judecata poporului poate fi cea mai dreaptă. In ziua de azi, cu cultura înaintată, progresul științei medicale știe să dea ajutor sigur chiar și contra acelor dureri, cari în timpurile vechi nu s'a putut nici decum vindeca și cum își da părerea poporul despre unele medicamente, care să întrebuințază pentru vindecarea celor mai chinuitoare boale, de pildă: gută, reumatism, (răceli), junghieri, dureri în spate, în șira spinării, înjunseturi, rupturi, desbinături ș. a. în contra cărora se folosesc multe feluri de medicini în întreaga țară, chiar și dincolo de granița țării, dintre toate eșcel mai bun și mai folositor numitul

REPARATOR a lui KRIEGER

contra reumei și e chiar adevărat

Pentru că acest REPARATOR a lui Krieger e destinat special pentru vindecarea gutei, reumei, astmei, junghierilor, dureri de spate și spinare, de os și a. și e ordonată pentru aceste morhuri, Vindecă pe deplin. Cei-ce folosesc acest remediu (mijloc), nu pot multumi din destul. Multe mii de mulțamite s'a scris, că Reparatoul a lui Krieger chiar dela întâia folosire după frecțiune, nu numai boala de aschias, reumă și cele prevenite din receală, ci ajută și picioarelor degerate și degetele, nasul, urechile degerate vindecă admirabil.

Că Reparatoul lui Krieger într'adevăr e cel mai potrivit mijloc de vindecare, o dovedește în mod strălucit probele făcute la spitalul Sft-Rochus din Budapesta, unde dintre 136 casuri 129 bolnavi

s'au vindecat pe deplin

și a succes cu Reparatoul lui Krieger pentru reumatism, dureri reumatice de cap, cu așa succes nici un alt mijloc n'a putut da rezultate atât de mulțumitoare.

De zece de ani să folosește acest remediu: Reparatoul lui Krieger și unde e nevoie de o fricțiune alinătoare și vindecătoare numai acest mijloc îl recomandăm. Că nici nu există o descoperire (inventie) care să vindecă durerile chinuitoare cu mai mare siguranță ca Reparatoul lui Krieger.

O sticlă costă 1 cor. o sticlă mare 2 cor., dar să ne ferim de imitație, de cari pot fi înșelați. De aceea e mai potrivit dacă mai mulți la oaltă comandă prin poșta 5 sticle mici, cu 5 cor. sau 3 sticle mari cu 6 cor. cu rambursă, și mai ușor e dacă să trimit banii înainte la firma:

Farmacia KRIEGER Budapest, VIII., Kálvin-tér
de unde zilnic să expediază acest remediu în toate părțile lumii.

TIPOGRAFIA și LIBRARIA POPORULUI

Făgăraș, Vár-tér Nr. 46, (casele I. Peia).

Tipografia execută ieftin și conștiincios:

- Acții. — Afișe. — Bilanțuri. * de depuneri. — Necroloage.
- Bilete de cununie. — Bilete * Note. — Obligațiuni. — Per-
- de logodnă. — Bilete de vi- * ceptțiuni. — Protocoale. —
- zită. — Broșuri. — Circu- * Programe. — Statute, și di-
- lare. — Convocări. — Chi- * ferite tipărituri dela cele
- tanțe. — Cuverte cu firma. * mai simple până la cele
- Erogațiuni. — Invitări. — * mai fine și mai moderne,
- Jurnale de bancă. — Libele * — cu prețuri moderate. —

Comandele din afară se efectuează repede.

La librărie se află pentru ambele confesiuni tot felul de tipărituri oficiale pentru agendele bisericesti și școlare; cărți de școală și de literatură populară, revizite de scris, etc

ATENȚIUNE.

„AIDA” VERGE și BLUE STAR CONTINENTAL

hârtie de cigarete veritabilă numai cu insignile ce se văd pe anunț!
FERȚI-VA DE IMITAȚIUNI FĂRA VALOARE!

Publicațiune.

In ziua de 5 Martie 1911 la ora 1 p. m., se va vinde prin licitare publică, materialul casei cârciumei comunale din Herseni, pe lângă prețul strigării de 400 cor. Vadiul de 10%.

Oferte închise încă să primesc.

Herseni, în 8 Februarie 1911.

Primăria comunală.

George Marhao
notar.

DE VÂNZARE**o prăvălie și o cârciumă**

afătoare într-o comună mare românească nu tocmai tare departe de Făgăraș. Prăvălia și cârciuma e provăzută cu licențe proprie de beuturi spirituoase și de tutun, afacerea e bine cercetată unde să face vânzare zilnic de 50—60 cor. despre care proprietarul garantează. Casele constau din 5 încăperi o eulină de iarnă și vară, curte, șură, grajd, fântână, grădina de legumi și de pomi etc. etc., din cauza bătrânețelor înaintate să vinde din mână liberă

Informații mai deaproape să pot lua la administrația foaiei noastre.

1-3

La tipografia noastră să află de vânzare prețioasa cartică: „*In amintirea Canonic. Augustin Bunea*”. Prețul 50 bani, plus 10 bani porto.

FÂN și OTAVĂ

prima calitate, se află
de vânzare

▶ în cantitate mare și mică la: ◀
Dr. Ioan Șenchea, adv. în Făgăraș.

Nu mai sunt dureri de stomac!

A KAKUKFŰ KESERŰ

HASZNÁLATA

Medicamentul de casă patentat Iarba amară a cocoșului după o folosință de câteva zile încetează cu totul lipsa de apetit, varsarea nervositatea de stomac, diareea și oricând durere de stomac.

Prețul unei sticle mici 80 fill.

x x O sticlă mare 2 cor. x x

Trimete în provincie 6 sticle mici sau 3 sticle mari cu rambursă depositarul.

Szentgályi Dániel, farm., Gödöllő

Să va paziți de imitații! Veritabile sunt numai când pe dop și pe acoperiș e patentat: „elix. iumar. off.”

BRÂNZĂ de burduf prima calitate

garantată, din Poiana-mărului
în cantitate de 3.000 Kg.

se află de vânzare în engro și detail

cu prețuri moderate

la d-l George Enescu, comerciant
Poiana-mărului.

1-3

**FABRICI de GHIATĂ
INSTALAȚIUNI
RECORITOARE**

după sistemul eminent de amoniac al
Firmei Borsig, sau după sistemul compresor cu acid carbonic probat, precum

INSTALAȚIUNI COMPLETE ABATOR (helitore)

livrează în esecutarea cea mai bună

Firma SCHLICK soc. pe acții
turnătorie de fer și mașini

Budapest, Váci-ut Nr. 45—47.

Numerii de telefon:

74—76, 74—77 și 98—58 (Interurban).

— Cu prețuri curente servim gatuit.

Trimiteți băieți la cursul
practic de altoit!

„MUGURUL”

însoțire economică-comercială,
ELISABETOPOLE (Erzsébetváros) Kisküküllő.

!!! Altoi de viie!!!

+ Calitate distinsă +
pe lângă prețurile cele mai moderate, soiuri de VIN și de masă, VIȚĂ americană cu și fără rădăcină, OCHIURI de altoit, viță europeană cu rădăcină.

Să află de vânzare
la

însoțirea econ.-comercială
„MUGURUL”

ELISABETOPOLE (Erzsébetváros) Kisküküllő
vörmege.

Material disponibil în altoi peste

de două (2) milioane.

Școalele de altoi nu fost atacate de prenosporă.

~ Altoi desvoltați la perfecțiune. ~

La cumpărări pre credit cele mai ușoare condiții

plătire pe 10 ani cu 7%.

La cerere preț curent și instrucțiuni gratis și franco.

Însoțirea primește elevi gratis pentru învățarea altoitului și manipularea școalei de altoi.

Români! Trimiteți băieți la
cursul practic de altoit!!!

Fratii GINGOLD, Brasov

Strada Hirscher Nr. 4.

Recomandă On. public bine asortată și marea
Prăvălie de coloniale, fructe sudice,
zarzavaturi, poame și struguri.

— Fabrică de Conserve de pește. —

Pește proaspăt. DEPOU de pește sărat,
în engro și en detail.

Cu prețurile cele mai ieftine.

Comandele primite se efectuează prompt cu
poșta și cu gara, zilnic.

NB. Prețuri curente la cerere să trimit gratis.

Spre binevoitoarea luarea aminte celor ce se căsătoresc!

INELE de logodnă precum și DARURI de NUNTĂ
cari și în RATE să pot plăti.

Izvorul cel mai potrivit de cumpărări!

Cele mai frumoase oroloage de: ZENITH și OMEGA
de aur, argint și de oțel. — OROLOAGE de Schaffhausen,
de aur și argint provăzute cu atestate.

Mare asortiment în obiecte de Aur, Argint și
Argint de China. — Oroloage de deșteptat, și tot-
felul de pendule. — Gramofone cu cele aparțină-
toare plătite de cântece luate mai noi.

Să află de vânzare cu prețuri ieftine la

Rosenbaum József giuvarier și ciasornicar
Făgăraș, piață mare nr. 17.

La tipografia dlui C. Popp în Făgăraș
să află de vânzare cu prețuri originale:
CALENDARE pe anul 1911.